

STORA SVERIGERESAN

GÖTEBORG – STOCKHOLM 2019

Dag 1

- 10.00 Avg. Göteborg** Vår kryssning med M/S Diana börjar vid Packhuskajen 10 i Göteborg.
- 14.15-14.30 Lilla Edet** Ströms sluss vid Lilla Edet byggdes 1916 och är den första slussen på vår resa. Den ursprungliga slussen invigdes 1607 och var Sveriges första sluss.
- 15.45-16.45 Trollhättan, slussning** Den imponerande slussstrappan vid Trollhättan har fyra slussar och en fallhöjd på 32 meter. Här finns tre parallella slussleder, varav endast den största (från 1916) fortfarande är i bruk.
- 16.45-18.45 Trollhättan** Vi besöker Trollhätte Kanalmuseum som är inrymt i en vacker byggnad från 1893. Här berättas den intressanta historien om Trollhätte kanal och de gamla slussarna både med hjälp av en utställning och i en lättöverskådlig film. Det finns även möjlighet att promenera i det idylliska slussområdet med de gamla 1800-tals-slussarna.
- 20.45 Ank. Vänersborg** Den sista staden innan båten stävar ut på Vänern. Strax innan Vänersborg går vi igenom Brinkebergskulle sluss. Den äldsta slussen från 1752 kan ses vid sidan av den nuvarande från 1916. Natthamn.

Dag 2

- 04.45 Avg. Vänersborg**
- 05.00-15.10 Sjön Vänern** Vänern är Sveriges största sjö, belägen 44 meter över havet. Den är även Europas tredje största sjö, efter Ladoga och Onega i Ryssland.
- 09.30-11.30 Läckö slott** På en udde i Vänern ligger Läckö slott som anlades redan 1298 som biskopsborg. Slottet hade sin storhetstid under 1600-talet, då Magnus Gabriel de la Gardie gjorde om det i barockens anda. Vi får en guidad visning av slottet och utställningarna (mycket trappor). Ca 1 km promenad.
- 15.10-17.30 Sjötorp** Vid Sjötorp börjar Göta kanal och vi går in i den första av kanalens 58 små slussar. Det här systemet har totalt åtta slussar och här finns även en välbevarad varvsmiljö. I hammagasinet finns en affär med försäljning av bl. a. kläder och heminredning, ett café och dessutom Sjötorps Kanalmuseum som vi besöker. I museet kan man beskåda bilder av Sjötorp från för; interiörer från gamla båtar och ta del av Göta kanals spännande historia. Här kan man också se var Väners alla vrak ligger begravda. Passa gärna på att ta en härlig promenad längs med slussarna.
- 19.50-21.30 Godhögen-Hajstorp övre** Vi passerar här en serie av fyra olika slussystem i mycket vackra omgivelningar. År 1822 invigdes västgötadeln av Göta kanal vid Hajstorp.
- 21.30 Ank. Hajstorp** I Hajstorp lägger vi till för natten i den översta slussen, närmast Kanalengenjörens villa, som numera är i privat ägo.

Dag 3

- 06.00 Avg. Hajstorp**
- 07.00 Töreboda** I Töreboda korsas kanalen av järnvägen mellan Göteborg och Stockholm. Här presenterar man även stolt Lina, Sveriges minsta färja, som trafikerar Göta kanal på tvären.
- 09.00 Bergkanalen** Bergkanalen anlades 1931-33 för att rätta ut en skarp kurva och är delvis sprängd i urberget.
- 09.30 Obeliskan** Vid Lanthöjden är den grävda kanalens högsta nivå (91,5 meter över havet) utmärkt med en obelisk.

- 10.00-10.10 Tätorp** Här i Tätorp finns en av Göta kanals två bevarade handmanövrerade slussar.
- 10.10-12.15 Sjön Viken** Den trolska sjön Viken (91,8 meter över havet) fungerar som vattenreservoar för västgötadeln av kanalen.
- 11.15-12.15 Spetsnäskanalen/Billströmmen** Vi styr genom två av kanalens smalaste passager omgivna av näckrosfyllda småsjöar.
- 12.15-12.30 Forsvik** har en intressant brukshistoria. I sexhundra år har det smitts järn, sågats bräder och malts mjöl. Här finns kanalens äldsta sluss från 1813 och en imponerande järnbro från samma år. I slussen möts vi ibland med blommor och sång av den religiösa familjen Kindbom. När vi sedan lämnar slussen bär det nedåt!
- 13.15 Karlsborg** Innan vi går ut på Vättern, passerar vi Karlsborg. Från båten ser vi taket på fästningen, som byggdes mellan åren 1819 och 1909.
- 13.15-15.00 Sjön Vättern** Med en längd på 135 km och en bredd på 31 km är Vättern Sveriges näst största sjö, belägen 89 meter över havet. Sjön är ovanligt djup och har klart vatten.
- 15.00-18.00 Vadstena** Vadstena är idag en idyllisk liten stad. Den växte upp runt den Heliga Birgittas kloster på 1300-talet och blev ett viktigt andligt, kulturellt och ekonomiskt centrum. Klosterkyrkan byggdes efter den heliga Birgittas anvisningar och invigdes 1430. Vadstena slott uppfördes av Gustav Vasa i slutet av 1540-talet. Lokala guider möter upp vid båten och tar oss med det lilla sightseeingtåget till klosterkyrkan och slottet. Möjlighet att bada eller att se sig om i staden på egen hand.
- 19.30 Ank. Motala** Motala ritades av Baltzar von Platen och brukar kallas "Göta kanals huvudstad". Här anlade han 1822 Motala Werkstad, av många ansett som den svenska industrins vagg och här har även AB Göta Kanalbolag sitt huvudkontor. Vi besöker Motala Motormuseum som har en omfattande samling av såväl bilar och motorcyklar i tidstroga miljöer som radioapparater, leksaker, vardagsföremål, kurios, m.m. Det finns även möjlighet att på egen hand promenera till Baltzar von Platens grav, ca 1 km längs vänster sida av kanalen.

Dag 4

- 08.00 Avg. Motala** Här kan man passa på att ta en vacker morgonpromenad från Motala till Borens hult, ca 4 km.
- 09.00-09.40 Borens hult** Slussstrappan i Borens hult är kanalens näst största med fem sammankopplade slussar och en nivåskillnad på 15,3 meter. Här kan man ibland höra näktergalen sjunga.
- 09.40-10.40 Sjön Boren** Vår båt glider sakta fram över sjön Boren, belägen 73 meter över havet.
- 10.40-10.50 Borensberg** I det idylliska kanalsamhället Borensberg finns det en handmanövrerad sluss. Efter slussen ser vi det välkända Göta Hotell (byggt 1908) och strax därefter ett lusthus i den s.k. Västanåkröken (även kallad för styrmans fasa).
- 11.10 Kungs Norrby, akvedukt** Akvedukten vid Kungs Norrby byggdes 1993 och här går kanalen över riksväg 36.
- 14.20 Ljungbro, akvedukt** Vi passerar den andra akvedukten på vår resa. Den här byggdes 1970.
- 14.40 Berg (Heda)** Nu börjar vi färden 40 m nedåt i Bergs slussystem (15 slussar) mot sjön Roxen. Tillsammans med båtens kryssningsvärd promenerar vi till Vreta kloster och kyrkan (ca 3 km). Alternativt kan man promenera på egen hand eller passa på att ta ett dopp i Roxen. Vreta kloster var Sveriges första nunnekloster från ca år 1100. Dess betydelse kom senare att överglänsas av den heliga Birgittas kloster i Vadstena. Idag fungerar den som församlingskyrka och är inte alltid öppen för visning.

- 16.00-17.00 Berg (Carl Johan)** Carl Johans slussstrappa är med sina sju sammankopplade slussar kanalens längsta. Slussstrappan sänker båten 18,8 m mellan Bergs gästhamn och Roxen. Här stiger vi ombord igen innan båten stävar ut på sjön.
- 17.00-19.00 Sjön Roxen** 33 meter över havet.
- 19.00-19.10 Norsholms sluss** Slussen i Norsholm reglerar nivån i Roxen. Här korsas kanalen av järnvägslinjen mellan Stockholm och Malmö.
- 20.40-21.20 Sjön Asplången** 27 m över havet.
- 21.40 Ank. Klämman** Vi lägger till för kvällen vid Klämmans idylliska vattenreglerande sluss. Här kan man passa på att njuta av den totala stillheten.

Dag 5

- 07.45 Avg. Klämman**
- 08.50-10.05 Carlsborg-Mariehov-Duvkullen** Vid Carlsborgs övre har vi den första av de åtta slussar som tar oss ner till Söderköping. Här kan man ta sig en bensträckare mellan slussarna. För den som vill ha en längre promenad kan man ta sig ända ner till Söderköping, ca 4 km.
- 10.35-12.45 Söderköping** Den idylliska staden Söderköping grundades i början av 1200-talet och var under Hansatiden mycket betydelsefull. Söderköping har dessutom en lång och intressant historia som kurort. Idag är staden även känd för sina glasscaféer. Här finns det tid för egna strövtåg och upplevelser.
- 14.05-14.15 Mem** Vi lämnar kanalen genom den sista av de små slussarna och går ut på Slätbaken, en vik av Östersjön. Göta kanal invigdes vid Mem under pompa och ståt den 26 september 1832, i närvaro av kung Karl XIV Johan med familj.
- 14.15-Östersjön** Efter en kort passage i öppet vatten kryssar båten mellan kobbar och skär.
- 15.10-16.10 Stegeborg** Stegeborgs slottsruin är naturskönt belägen på en liten ö i Slätbaken. Borgen uppfördes under tidig medeltid och var under flera hundra år "läset och nyckeln" till Östergötland. Här får vi en spännande guidning i slottsruin och örtagård. Tänk dock på att terrängen är kuperad.
- 20.45 Ank. Sävsundet** Vid den gamla lotsstationens brygga inväntar vi dagsljus. Natthamn.

Dag 6

- 04.40 Avg. Sävsundet**
- 08.40-08.50 Södertälje** Den nuvarande slussen i Södertälje invigdes 1924 av kung Gustav V och är med sina 135 meter Nordens största sluss.
- 08.50-15.15 Sjön Mälaren** 0,3 meter över havet. Sveriges tredje största sjö. Vid Mälaren finns två av UNESCO's världsarv – Drottningholms slott och Birka.
- 10.15-12.15 Birka** Vikingastaden Birka på Björkö brukar kallas Sveriges första stad. Här fanns en betydelsefull hamn för internationell handel och sjöfart. Staden var i bruk under ca 250 år och övergavs strax före år 1000. Vi får en guidad tur runt på ön (ca 3 km i kuperad terräng) och besöker även vikingamuseet.
- 14.15 Drottningholms slott** Drottningholms slott byggdes efter fransk förebild av arkitekten Nicodemus Tessin den äldre och är Sveriges bäst bevarade kungliga slott från 1600-talet. Sedan 1981 är det kungaparets hem. Slottet passeras i mån av tid.
- 15.15-15.30 Hammarby sluss** Slussen som invigdes 1930 är den sista på vår resa och tar oss från Mälaren in i Saltsjön.
- 16.00 Ank. Stockholm.** Vår kryssning avslutas vid Skeppsbrogkajen 103 i Gamla Stan.

STORA SVERIGERESAN

STOCKHOLM – GÖTEBORG 2019

Dag 1

- 10.00 Avg. Stockholm** Vår kryssning med M/S Diana börjar vid Skeppsbrokan 103 i Gamla Stan.
- 10.30-10.45 Hammarby sluss** Slussen som invigdes 1930 är den första på vår resa och tar oss från Saltsjön ut i Mälaren.
- 10.45-13.30 Sjön Mälaren** 0,3 meter över havet. Sveriges tredje största sjö. Vid Mälaren finns två av UNESCO's världsarv – Drottningholms slott och Birka.
- 11.30 Drottningholms slott** Drottningholms slott byggdes efter fransk förebild av arkitekten Nicodemus Tessin den äldre och är Sveriges bäst bevarade kungliga slott från 1600-talet. Sedan 1981 är det kungaparets hem. Slottet passerar i mån av tid.
- 13.40-13.50 Södertälje** Den nuvarande slussen i Södertälje invigdes 1924 av kung Gustav V och är med sina 135 meter Nordens största sluss.
- 13.50- Östersjön** Vi åker genom Sörmlands och St Annas skärgård.
- 17.00-18.30 Trosa** Trosa omnämns redan på 1300-talet och var då ett litet fiskarsamhälle. Under 1860-talet började ångfartygen gå i reguljärtrafik från Stockholm och Nyköping med sommargäster. Den vackra miljön gjorde att Trosa snart blev en uppskattad sommarbadort. Promenera genom stadens gränder (ca 2,5 km).

Dag 2

- 01.15 Ank. Stegeborg** Natthamn.
- 09.00-10.00 Stegeborg** Stegeborgs slottsruin är naturskönt belägen på en liten ö i Slättbaken. Borgen uppfördes under tidig medeltid och var under flera hundra år "låset och nyckeln" till Östergötland. Här får vi en spännande guidning i slottsruin och ortagård. Tänk dock på att terrängen är kuperad.
- 11.00-11.10 Mem** Göta kanal börjar vid Mem och här invigdes kanalen under pompa och ståt den 26 september 1832, i närvaro av kung Karl XIV Johan med familj. Vi går nu in i den första av de 58 små slussarna i kanalen.
- 13.00-14.45 Söderköping** Den idylliska staden Söderköping grundades i början av 1200-talet och var under Hansatiden mycket betydelsefull. Söderköping har dessutom en lång och intressant historia som kurort. Idag är staden även känd för sina glasscaféer. Här finns det tid för egna strövtåg och upplevelser.
- 15.15-16.30 Duvkullen-Mariehov-Carlsborg** På en sträcka av cirka två kilometer finns åtta slussar. Här kan den som vill gå iland och promenera längs kanalen mellan slussarna.
- 18.00-18.40 Sjön Asplängen.** 27 meter över havet.
- 20.10-20.20 Norsholms sluss** Slussen i Norsholm reglerar nivån i Roxen. Här korsas kanalen av järnvägslinjen mellan Stockholm och Malmö.
- 20.20-22.20 Sjön Roxen** 33 meter över havet.
- 22.20 Ank. Berg (Carl Johan)** Carl Johans sluss-trappa är med sina sju sammankopplade slussar kanalens längsta. Slussstrappan lyfter båten 18,8 meter mellan Roxen och Bergs gästhamn. Vi lägger till för natten vid nedersta slussen.

Dag 3

- 09.00 Avg. Berg (Carl Johan)** Tillsammans med båtens kryssningsvärd promenerar vi till Vreta klosteruin och kyrkan (ca 3 km). Alternativt kan man promenera på egen hand längs kanalen eller

passa på att ta ett dopp i Roxen. Vreta kloster var Sveriges första nunnekloster och daterar från ca år 1100. Dess betydelse kom senare att överglänsas av den heliga Birgittas kloster i Vadstena. Den bevarade kyrkan är en av vårt lands mest intressanta med många vackra medeltida klenoder. Idag fungerar den som församlingskyrka och är därför inte alltid öppen för visning.

- 11.40 Berg (Heda)** I Heda sluss stiger vi ombord efter att ha passerat sammanlagt 15 slussar i Bergs slussystem.
- 12.00 Ljungsbro, akvedukt** Vi passerar den första av två akvedukter på vår resa. Den här byggdes 1970.
- 15.10 Kungs Norrby, akvedukt** Akvedukten vid Kungs Norrby byggdes 1993 och här går kanalen över riksväg 36.
- 15.30-15.40 Borensberg** I det idylliska kanalsamhället Borensberg finns det en handmanövrerad sluss. Strax innan slussen passerar vi ett lusthus i den s.k. Västanåkröken (även kallad för styrmans fasa) och strax därefter det välkända Göta Hotell, byggt 1908.
- 15.40-16.40 Sjön Boren** Vår båt glider sakta fram över sjön Boren, belägen 73 meter över havet.
- 16.40-17.20 Borenhult** Slussstrappan i Borenhult är kanalens näst största med fem sammankopplade slussar och en nivåskillnad på 15,3 meter. Här kan man ibland höra näktergalen sjunga.
- 18.20 Ank. Motala** Motala ritades av Baltzar von Platén och brukar kallas "Göta kanals huvudstad". Här anlade han 1822 Motala Werkstad, av många ansett som den svenska industrins vagg. AB Göta Kanalbolag har även sitt huvudkontor i Motala. Vi besöker Motala Motormuseum som har en omfattande samling av såväl bilar och motorcyklar i tidstroga miljöer som radioapparater, leksaker, vardagsföremål, kurios, m.m. Det finns även möjlighet att på egen hand promenera till Baltzar von Platéns grav, ca 1 km längs vänster sida av kanalen. Natthamn.

Dag 4

- 07.30 Avg. Motala** Vi lämnar Motala och stävar ut på Vättern.
- 07.30-13.45 Sjön Vättern** Med en längd på 135 km och en bredd på 31 km är Vättern Sveriges näst största sjö, belägen 89 meter över havet. Sjön är ovanligt djup och har klart vatten.
- 09.00-12.00 Vadstena** Vadstena är idag en idyllisk liten stad. Den växte upp runt den Heliga Birgittas kloster på 1300-talet och blev ett viktigt andligt, kulturellt och ekonomiskt centrum. Klosterkyrkan byggdes efter den heliga Birgittas anvisningar och invigdes 1430. Vadstena slott uppfördes av Gustav Vasa i slutet av 1540-talet. Lokala guider möter upp vid båten och tar oss med det lilla sightseeing-tåget till klosterkyrkan och slottet. Här finns även möjlighet att bada eller att se sig om i staden på egen hand.
- 13.45 Karlsborg** Från båten ser vi taket på Karlsborgs fästning, som byggdes mellan åren 1819 och 1909.
- 14.40-14.55 Forsvik** Forsvik har en intressant brukshistoria. I sexhundra år har det smitts järn, sågats bräddor och malts mjöl. Här finns kanalens äldsta sluss från 1813 och en imponerande järnbrö från samma år. I slussen möts vi ibland med blommor och sång av den religiösa familjen Kindbom.

- 14.55-16.05 Billströmmen/Spetsnäskanalen** Den trolska sjön Viken (91,8 meter över havet) fungerar som vattenreservoar för västgötadeln av kanalen.

14.55-17.00 Sjön Viken Den trolska sjön Viken (91,8 meter över havet) fungerar som vattenmagasin för kanalens västra del.

17.00-17.10 Tätorp Här i Tätorp finns ytterligare en handmanövrerad sluss. Nu bär det neråt!

17.30 Bergkanalen Bergkanalen anlades 1931-33 för att rätta ut en skarp kurva och är delvis sprängd i urberget.

Obeliskan Vid Lanthöjden är den grävda kanalens högsta nivå (91,5 meter över havet) utmärkt med en obelisk.

20.10 Töreboda I Töreboda korsas kanalen av järnvägen mellan Göteborg och Stockholm. Här presenterar man även stolt Lina, Sveriges minsta färja, som trafikerar Göta kanal på tvären.

21.30 Ank. Hajstorp I Hajstorp finns fyra slussar. År 1822 invigdes västgötadeln av Göta kanal vid Hajstorp. Här finns även Kanalingenjörens villa och den gamla smedjan. Natthamn i slussen.

Dag 5

- 06.00 Avg. Hajstorp** Är du morgontidig kan du få en härlig, vacker promenad från Hajstorp till Godhögen, ca 1,5 km.
- 09.30-11.40 Sjötorp** Vid Sjötorp passerar vi åtta slussar och en välbevarad äldre varvsmiljö. I hamnmagasinet finns en affär med försäljning av bl. a. kläder och heminredning, ett café och dessutom Sjötorps Kanalmuseum som vi besöker. I museet kan man beskåda bilder av Sjötorp från förr; interiörer från gamla båtar och ta del av Göta kanals spännande historia. Här kan man också se var Vänerns alla vrak ligger begravda. Passa gärna på att ta en härlig promenad längs med slussarna.
- 11.40- Sjön Väneren** 44 meter över havet. Sveriges största sjö. Väneren är även Europas tredje största sjö, efter Ladoga och Onega i Ryssland.
- 15.30-17.30 Läckö slott** På en udde i Väneren ligger Läckö slott som anlades redan 1298 som biskopsborg. Slottet hade sin storhetstid under 1600-talet, då Magnus Gabriel de la Gardie gjorde om det i barockens anda. Vi får en guidad visning av slottet och utställningarna (mycket trappor). Ca 1 km promenad.
- 22.20 Ank. Vänersborg** Natthamn.

Dag 6

- 06.45 Avg. Vänersborg**
- 07.30-07.40 Brinkebergskulle** Strax efter Vänersborg går vi igenom Brinkebergskulle sluss. Den äldsta slussen från 1752 kan ses vid sidan av den nuvarande från 1916.
- 08.45-10.15 Trollhättan** Vi besöker Trollhätte Kanalmuseum som är inrymt i en vacker byggnad från 1893. Här berättas den intressanta historien om Trollhätte kanal och de gamla slussarna både med hjälp av en utställning och i en lättöverskådlig film. Det finns även möjlighet att promenera i det idylliska slussområdet med de gamla 1800-tals-slussarna.
- 10.15-11.15 Trollhättan, slussning** Den imponerande slussstrappan vid Trollhättan har fyra slussar och en fallhöjd på 32 meter. Här finns tre parallella slussleder, varav endast den största (från 1916) fortfarande är i bruk.
- 12.25-12.40 Lilla Edet** Ströms sluss vid Lilla Edet byggdes 1916 och är den sista på vår resa. Den ursprungliga slussen invigdes år 1607 och var Sveriges första sluss.
- 16.00 Ank. Göteborg** Vår kryssning avslutas vid Packhuskajen 10, i närheten av Göteborgs-Operan och Maritiman, Göteborgs maritima upplevelsecentrum.